

-
3. Колісник М.М. Генетика живої маси худоби. – К.: Урожай, 1985. – 171с.
4. Панасюк І.М. Продуктивні і технологічні якості корів залежно від конституції, вищої нервової діяльності, стресостійкості та ознак раннього онтогенезу: Автореф. дисс... д-ра с.-г. наук:06.04.01. – Дніпропетровськ, 1997. – 21 с.
5. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 252 с.
6. Свечин К.Б. Индивидуальное развитие сельскохозяйственных животных. – К.: Урожай, 1976. – 273 с.
7. Шалугин Б.В., Потепалова В.Г. Продолжительность эмбрионального развития телок и их продуктивность // Зоотехния. – 1999. – №5. – С.27-29.
-

Summary

THE FORMATION OF MILK PRODUCTION IN COWS OF UKRAINIAN RED MILK BREED DEPENDING ON THE PECULIARITIES OF THEM EMBRYONIC GROWTH / Cheremisova H., Kramar N.

The following paper presents the results of research into peculiarity of milk production in cows of Ukrainian red milk breed. On the basis of studying the influence of embryonic growth on type of milk production in cows.

Key words: cows, embryonic growth, growth intensiveness during the embryo.

УДК 636.4.082

Шаферівський Б., аспірант*
Полтавська державна аграрна академія

ПОЄДНУВАНІСТЬ СВИНЕЙ ЗАРУБІЖНОГО ПОХОДЖЕННЯ ЗА ВІДГОДІВЕЛЬНИМИ ОЗНАКАМИ

Наведена оцінка гібридного молодняка одержаного в результаті поєднання кнурів великої білої породи, дюрк, ландрас та п'єтрен німецької селекції з матками великої білої породи і ландрас французької селекції. Встановлено, що гібридний молодняк різних поєднань характеризувався певною варіабельністю відгодівельних ознак. При цьому найвищою інтенсивністю росту характеризувався молодняк одержаний від схрещування вихідних порід (ЛФП х ЛНП), (ЛФП х ПНП). На основі одержаних результатів було визначено економічні показники, які обумовлюють рентабельність виробництва свинини.

Забезпечення конкурентоспроможності галузі свинарства обумовлено, у першу чергу, генетичним потенціалом тварин за м'ясними й відгодівельними ознаками. Провідні світові компанії по виробництву свинини із застосуванням сучасних методів селекції й генетики створюють материнські та батьківські лінії, тварини яких мають

---

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук С.Л.Войтенко

значні переваги за більшістю господарськи корисних ознак. Як показує практика, на ринку виробників галузі свинарства останні роки лідерами є французька, англійська, данська, ірландська та інші компанії, які поставляють в основному свинок і кнурців F_1 для одержання гібридного молодняка.

З метою одержання тварин із стійким ефектом гетерозису в ряді поколінь у країнах Західної Європи і США використовують спеціальні програми гібридизації, за використання яких отримують майже всю продукцію у товарному свинарстві [7, 8].

Як відомо, ефект гетерозису залежить від середовищних факторів та генетичного потенціалу залучених до схрещування генотипів. Для швидкого підвищення продуктивності свиней та одержання ефекту гетерозису за відгодівельними і м'ясними ознаками в умовах промислових господарств найчастіше використовують двох-, трьох- чотирьохпородне (лінійне) схрещування за урахування відселекціонованості тварин, наявності чистопородних форм та технологічного рівня промислових господарств [1, 5, 6]. Тому пошук кращих поєднань батьківських форм для схрещування є актуальною проблемою галузі свинарства.

Аналіз досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми. Промислове виробництво свинини в Україні здійснюється в основному за використання схрещування свиноматок вітчизняних порід із кнурами імпортованих м'ясних порід чи термінальними кнурами, які стійко передають потомкам першого покоління ознаки, що мають високий коефіцієнт успадковування середньодобового приросту, виходу м'яса в туші, товщини шпикую тощо.

Аналіз генофонду свиней в племінних господарствах засвідчив наявність зарубіжних генотипів серед двох найбільш численних порід – великої білої та ландрас [2], а численні дослідження їх використання для виробництва свинини як за схрещування між собою, так і з іншими породами, про ефективність такого заходу [3, 5, 6].

Використання в системі гібридизації порід велика біла та ландрас англійської компанії UPV забезпечує суттєву перевагу молодняку F_1 за скоростиглістю на 8,5 -11,2 днів та витратами корму на 1 кг приросту на 0,06-0,16 кормових одиниць, порівняно із чистопородними тваринами [4].

Свині французької селекції є основою виробництва продукції в умовах ТОВ «Агрікор-Холдинг» Чернігівської області, де їх використовують у якості материнської породи за схрещування з кнурами інших зарубіжних порід (велика біла, ландрас, дюрорк і п'єтрен німецької селекції). Враховуючи, що подібні комбінації порід свиней імпортованого поголів'я не досліджені в умовах промислових господарств України, вважали за актуальний аналіз відгодівельних ознак гібридного молодняка з рекомендацією подальшого використання кращих із батьківських форм.

Методика досліджень. Для одержання гібридного молодняка використовували схрещування свиней різних порід зарубіжного походження за відповідною схемою (табл. 1).

Піддослідний молодняк під час відгодівлі в умовах ТОВ «Агрікор-Холдинг» Чернігівської області знаходився в однакових умовах утримання та годівлі. Обліковий період розпочинали при досягненні тваринами живої маси 29-30кг, а закінчували – живої масі 100 кг. За загальновідомими методиками визначали основні показники відгодівельних ознак: вік досягнення тваринами живої маси 100 кг, середньодобові прирости та витрати корму на одиницю продукції (у середньому по групі). Для визначення економічної ефективності відгодівлі досліджуваних генотипів розраховували основні економічні показники: рентабельність, чистий прибуток у цілому та в розрахунку на одну тварину.

Таблиця 1

Схема досліджу

Піддослідні групи	Призначення групи	Поєднання порід		К-сть свиноматок в групі, гол.	К-сть кнурів в групі, гол
		мати	батько		
I	контрольна	ВБФП	ВБНП	10-15	3
II	дослідна	ВБФП	ДНП	10-15	3
III	дослідна	ВБФП	ЛНП	10-15	3
IV	дослідна	ВБФП	ПНП	10-15	3
V	дослідна	Л	ВБНП	10-15	3
VI	дослідна	Л	ДНП	10-15	3
VII	дослідна	Л	ЛНП	10-15	3
VIII	дослідна	Л	ПНП	10-15	3

Примітка: ВБФП – велика біла порода французького походження; ЛФП – порода ландрас французького походження; ВБНП – велика біла порода німецького походження; ЛНП – порода ландрас німецького походження; ДНП – порода дюрк німецького походження; ПНП – порода п'єстрен німецького походження.

Результати досліджень. Оцінюючи у цілому гібридний молодняк, одержаний за поєднання різної спадкової основи вихідних батьківських порід за відгодівельними ознаками, слід вказати на високі середньодобові прирости тварин, які варіювали у межах 625,0 – 775,6 г, вік досягнення живої маси 100 кг, відповідно, 192,4–169,2 діб та витрати корму на одиницю продукції 4,8 – 3,3 кормових одиниць (табл. 2).

Таблиця 2

Відгодівельні ознаки гібридного молодняка (160 гол.)

Піддослідні групи	Показник		
	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1 кг приросту, корм. од.
I	192,4±1,21	625,0±9,49	4,8±0,16
II	185,9±2,08**	657,4±11,85*	4,1±0,07***
III	175,9±1,60***	721,8±11,66***	3,8±0,08***
IV	188,0±1,99	642,0±12,28	4,3±0,12*
V	178,4±2,49***	711,4±19,07***	3,9±0,08***
VI	176,4±1,56***	720,9±12,63***	3,5±0,07***
VII	169,2±1,15***	775,6±10,13***	3,3±0,06***
VIII	172,1±1,62***	753,9±12,93***	3,6±0,06***

Примітка. *P>0,95; **P>0,99; ***P>0,999.

Проте відгодівля свиней за технології промислового виробництва свинини та високого рівня годівлі, особливо протеїнового, дала змогу також виявити ймовірну різницю між різними генотипами з установленням найбільш перспективних батьківських форм для одержання тварин F₁.

Найвищою інтенсивністю росту характеризувався молодняк VII дослідної групи (ЛФП х ЛНП), який швидше на 23,2 доби (P>0,999), порівняно із тваринами контрольної та на 18,8 (P > 0,999) – 2,9 діб - інших дослідних груп, досягав живої маси 100 кг .

Середньодобові прирости гібридного молодняка узгоджувалися із віком досягнення живої маси 100 кг за значної різниці між тваринами контрольної і дослідної

груп за переваги останніх. Так, свині контрольної групи (ВБФП х ВБНП) на 150,6 г ($P > 0,999$) – 32,4 ($P > 0,95$) поступалися молодняку дослідних груп за найкращих результатів у представників VII і VIII дослідних груп, відповідно, 775,6 та 753,9 г. Конверсія корму у піддослідних тварин залежала від середньодобових приростів та віку досягнення живої маси 100 кг.

Підсумковим висновком ефективності відгодівлі свиней вважається визначення економічних показників, які обумовлюють рентабельність виробництва свинини, а саме: чистим прибутком та рентабельністю. За одержаними підрахунками, в умовах промислового виробництва найбільш рентабельним було виробництво свинини від молодняка, одержаного за схрещування вихідних порід (ЛФП х ЛНП), (ЛФП х ПНП), (ВБФП х ЛНП) і (ЛФП х ДНП), відповідно, 99,9%; 99,4; 86,1 та 85,9% за рентабельності відгодівлі тварин контрольної груп на рівні 69,5%.

Висновок. З огляду на одержані результати відгодівлі свиней різних генотипів зарубіжного походження в умовах сучасної прогресивної технології можна рекомендувати такі варіанти схрещування: (ЛФП х ЛНП), (ЛФП х ПНП), (ВБФП х ЛНП) і (ЛФП х ДНП). Використання вищевказаних генотипів забезпечить рентабельність відгодівлі свиней на рівні 85,9-99,9%.

Література

1. Адаменко В.А. Эффективность разведения свиней канадской селекции / В. А. Адаменко, Н. А. Лобан, Р. И. Шейко // Аграрний вісник Причорномор'я.-Одеса, 2005. –Вип. 31 . – С. 65– 66.
2. Войтенко С. Л. Генетологічна структура та продуктивність свиней України / С. Л. Войтенко, Л. В. Вишневський, М. Г. Порхун, К. В. Бодряшова. – Полтава, 2009. – 38 с.
3. Лобан Н. Влияние скрещивания и гибридизации на откормочную и мясную продуктивность свиней / Н. Лобан, В. Дайлидов // Свиноводство. – №3. – 2001 С. 5– 6.
4. Нежлукченко Т. І. Ефективність використання свиней англійської селекції компанії UPB в умовах півдня України / Т. І. Нежлукченко, Т.М.Лісна // Аграрний вісник Причорномор'я. –2005. – Вип. 31. –С.17–19.
5. Никульников В. Пути интенсификации производства свинины / В. Никульников // Свиноводство. – 2007. –№ 2. –С. 13–15.
6. Соловых А. Г. Планировании производства в системе гибридизации свиней Франц-гибрид / А. Г. Соловых // Таврійський науковий вісник . –2011. – № 76 . – Ч. 2. – С. 39– 44.
7. Watt G. How good are hybrid pigs / G. Watt et. al. // Agriculture in Northberm. –1980. –V.55. – P. 174–177.
8. De Jong S. Verschillende rantsocnen and varkens van drie kraischwienen / S. De Jong // D.G. – S., 1985. –S. 796–797.

Summary

FATTENING COMPATIBILITY OF PIGS OF FOREIGN ORIGIN / Shaferivsky B.

One has assessed hybrid young pigs derived from crossbreeding of large white boars, duroc, landrace and pietrain of German selection with dams of large white breed and landrace of French selection. It has been ascertained that hybrid young pigs of different crossbreeding is characterized by particular variability of fattening peculiarities. Thus young pigs derived from crossbreeding of parental breed (landrace of French origin x landrace of German origin), (landrace of French origin x pietrain of German origin) have the biggest growth intensity. Main economic indicators determining profitability of pig production have been evaluated on the basis of the received results.